

Socialinės paramos adekvatumas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos žingsniai

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS
IR DARBO MINISTERIJA

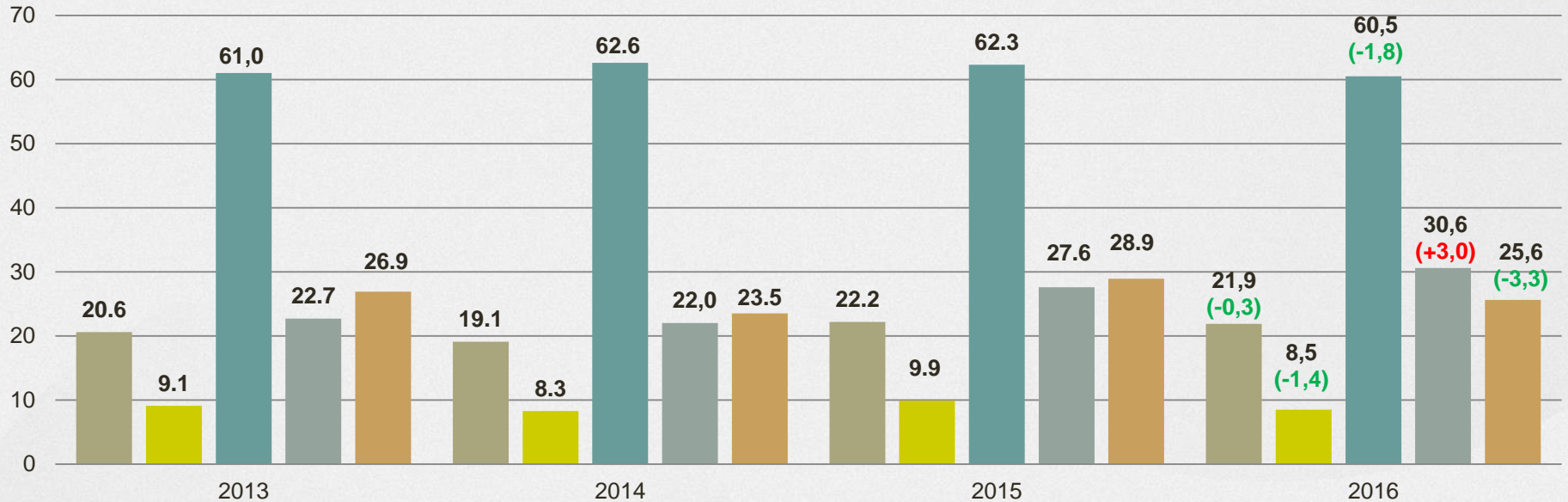
Eitvydas Bingelis
**Socialinės apsaugos ir darbo
viceministras**

2018 m. birželio 6 d.

Problemos ir iššūkiai

- ❑ Gyventojų senėjimas. 2017 m. 1 pensinio amžiaus gyventojui tenka 3,5 dirbančiųjų, 2050 m. Eurostat'o prognozė - 1,7 dirbančiojo asmens.
- ❑ Pajamų nelygė Lietuvoje nemažėja: 2016 m. 20 proc. turtingiausių žmonių pajamos šalyje buvo 7,1 karto didesnės nei 20 proc. neturtingiausių žmonių. Tai yra vienas aukščiausių rodiklių ES.
- ❑ Didelis skurstančiųjų skaičius. Skurdo riziką ar socialinę atskirtį 2016 m. Lietuvoje patyrė 30,1 proc. gyventojų, o tai yra 6,6 proc. punktais daugiau už ES vidurkį.

Skurdo rizikos lygis Lietuvoje At-risk-of-poverty rate in Lithuania

- Skurdo rizikos lygis % / At-risk-of-poverty rate %
- Dirbančių asmenų skurdo rizikos lygis % / At-risk-of-poverty rate of employed persons %
- Bedarbių asmenų skurdo rizikos lygis % / At-risk-of-poverty rate of unemployed persons %
- Senatvės pensininkų skurdo rizikos lygis % / At-risk-of-poverty rate of retired persons
- Vaikų iki 18 m. skurdo rizikos lygis % / At-risk-of-poverty rate of children under 18

Socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir išlaidų pokyčio tendencijos

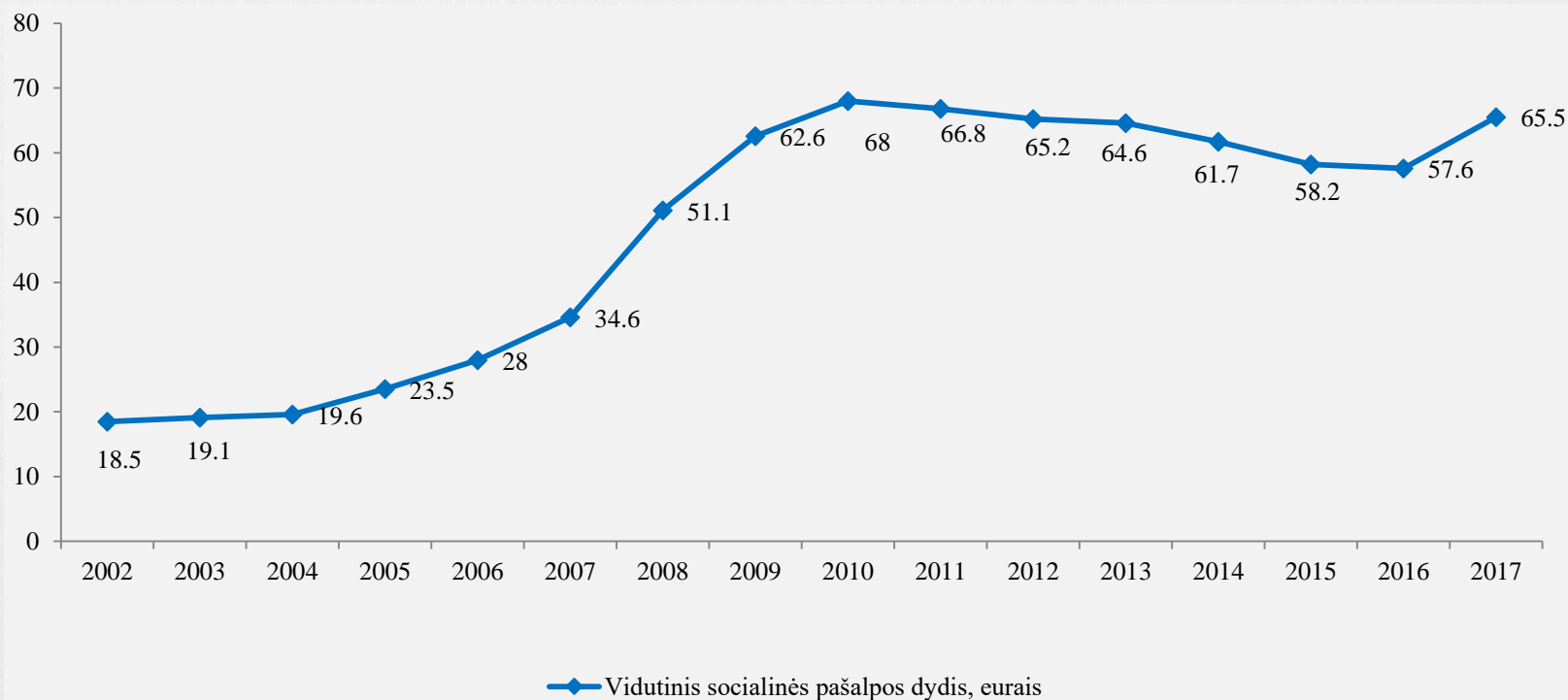
Išlaidos, mln. eurų

Gavėjai, tūkst. žm.

2007	1 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus	2013	6.3 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus
2008	1.1 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus	2014	4.8 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus
2009	2.2 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus	2015	3,8 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus
2010	5.4 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus	2016	3,1 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus
2011	6.9 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus	2017	2,7 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus
2012	7.4 % socialinės pašalpos gavėjų nuo bendro LT gyventojų skaičiaus		

Vidutinio socialinės pašalpos dydžio pokyčiai

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teisinio reguliavimo naujovės nuo 2018 m.

Įtvirtinta **imperatyvi norma** – piniginei socialinei paramai **nepanaudotos savivaldybių biudžetų lėšos naudojamos tik konkrečioms socialinės apsaugos srities priemonėms (11) finansuoti**

Nustatytas **toleruotinas pajamų lygis** – papildomos skatinamosios priemonės didinti nepasiturinčių gyventojų motyvaciją integruotis į darbo rinką / dirbti ir gauti daugiau pajamų/ didesnė parama šeimoms su vaikais

Asmenys, nedeklaravę gyvenamosios vietos ir neįtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, **nepraranda teisės gauti piniginę socialinę paramą – parama teikiama pagal faktinę gyvenamąją vietą**

Savivaldybių diskrecijos išplėtimas – daugiau papildomos socialinės paramos formų (ne tik vienkartinė, bet ir tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpos)

Išmokų vaikams teisinio reguliavimo naujovės

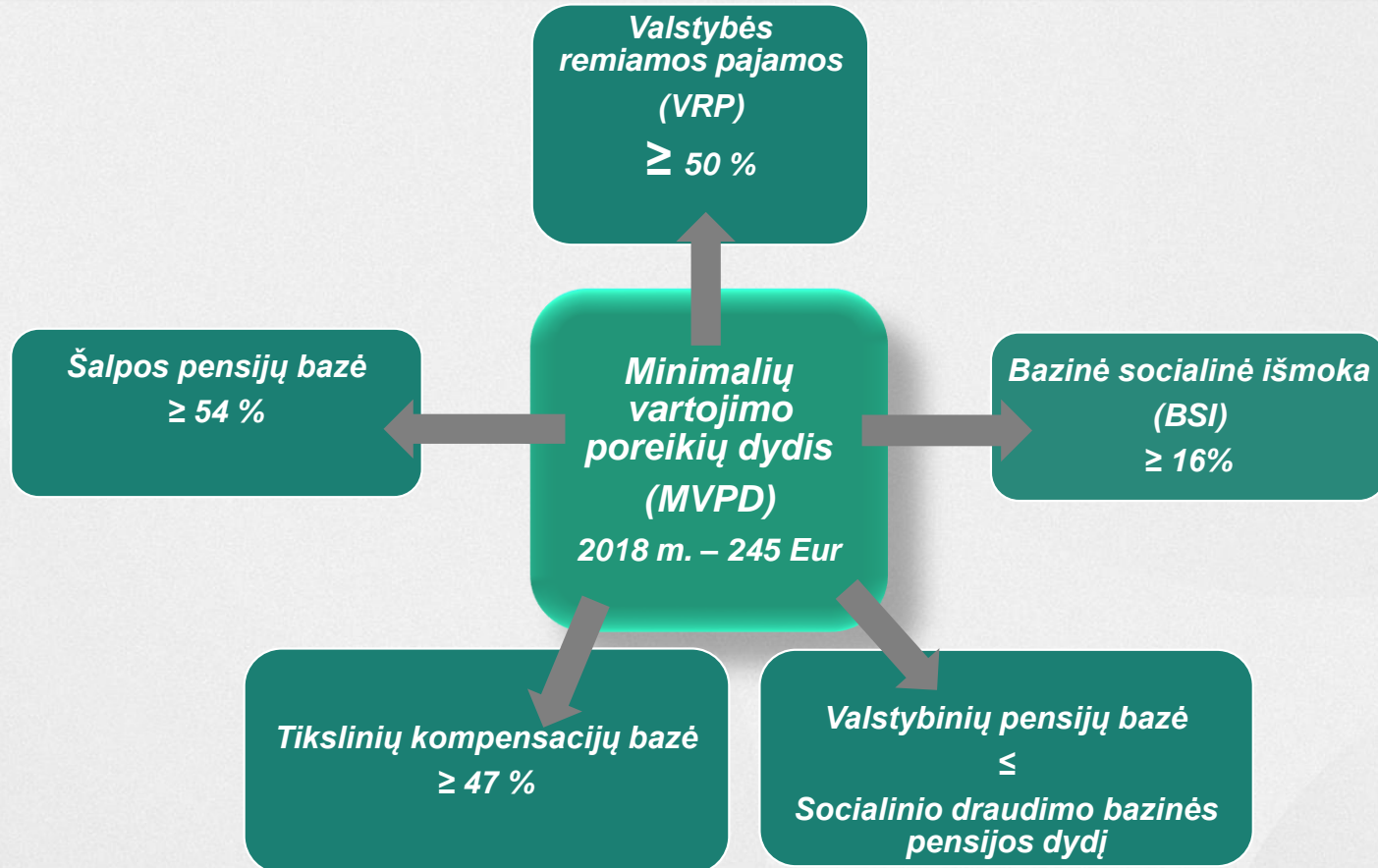
Išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai
– 228 Eur (6 BSI) nuo 2018 m. sausio 1 d.

Išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui
– 152 Eur (4 BSI) gimus 2 vaikams + po 152 Eur (4 BSI) už kiekvieną paskesnį vaiką

Išmoka įvaikinus vaiką
- 304 Eur (8 BSI)

Išmoka vaikui „vaiko pinigai“
universalai 30,02 Eur (0,79 BSI) kiekvienam vaikui + 15,2/28,5
papildomai skiriama:
- gausioms šeimoms (3 ir daugiau vaikų) – nevertinant pajamų
- nepasiturinčioms šeimoms (1-2 vaikai) – vertinant pajamas (< 183 Eur (1,5 VRP))

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių susiejimas nuo 2019 m.

1

Išmokų vaikams įstatymo tobulinimas

- Nuosekliai **didinti universalios išmokos vaikui („vaiko pinigų“)** dydį.

2

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo tobulinimas

- Finansinėmis priemonėmis tęsti **paramos gavėjų motyvacijos dirbti skatinimą** – nustatyti ilgesnį papildomai skiriamos socialinės pašalpos įsidarbinus mokėjimo laikotarpį (pailginti nuo 6 iki 12 mėn.).

3

Socialinės paramos mokiniams įstatymo tobulinimas

- Užtikrinti kokybišką, sveikos mitybos reikalavimus atitinkantį mokinių maitinimą - **padidinti nemokamam maitinimui skiriamų lėšų dydžius.**
- **Padidinti paramą mokinio reikmenims įsigyti.**

4

Šalpos pensijų ir mažiausių socialinio draudimo pensinių išmokų didinimas

- vietoj 0,9 šalpos pensijų bazės dydžio šalpos senatvės pensijos mokėti **1 šalpos pensijų bazės dydžio pensiją** (132 eurus nuo 2019 m.)
- socialinio draudimo pensijų gavėjams, kurių gaunamų pensinio pobūdžio išmokų suma per mėnesį neviršija 95 proc. MVPD, **mokėti pensijos priemoką.**

5

Tikslinės pagalbos neįgaliesiems didinimas

- du nuolatinės slaugos ir du nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikių lygmenys
- nauji tikslinių kompensacijų slaugai ir priežiūrai dydžiai
- specialiųjų poreikių nustatyme dalyvauja savivaldybių socialiniai darbuotojai, kurie būdami arčiausiai žmogaus galės įvertinti asmens aplinkoje esančius kliuvinius ir suteikti asmeniui reikalingą pagalbą

6

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti didinimas

- Įstatymu keičiami subsidijų dydžiai
- Paramos teikiamos jaunoms šeimoms įsigijant pirmąjį būstą regionuose įvedimas

S O C I A L I N Ē S A P S A U G O S I R D A R B O M I N I S T E R I J A

